

היתרונות של קרנות ההשתלמות לעצמאיים

בכתרת המאמר אנו מוצאים שני ביטויים טעוני בירור והם: עצמאים וקרנות השתלמות. בדרך כלל אין חיבור בין עצמאים לבין קרנות השתלמות, שכן קרנות ההשתלמות הם אחד המכשירים הפיננסיים האופייניים מאד דווקא למגזר השכיר במשק.

לא רק שקרנות ההשתלמות מאפיינות בדרך כלל את המגזר השכיר, אלא שהן נולדו בעקבות סכסוכי עבודה במשק, כפתרון יצירתי להענקת תנאים משופרים לעובדים השכירים – תנאים של תקופת חיסכון בינונית של שש שנים בלבד וזאת במקום העלאה ישירה של גובה השכר למשל - כך שהעובד לא חייב להמתין לגיל הפרישה כדי ליהנות מהחיסכון שצבר.

אבל לפני שניגע בשאלת היתרונות של קרנות ההשתלמות לעצמאים, נסביר מהי בכלל קרן השתלמות ונדגיש שעצמאי מפריש בעצמו לתנאים הסוציאליים שלו (פנסיה, השתלמות וכו'), בעוד השכיר מפריש לצד הפרשות המעביד.

קרן השתלמות היא מוצר פיננסי שמשתייך באופיו לזכויות הסוציאליות שמקבלים שכירים במקום עבודתם, ושעצמאים פותחים לעצמם, למרות שאין לו מרכיב ביטוחי ותקופת החיסכון איננה לגיל הפרישה.

קרן ההשתלמות די דומה לקופות הגמל המוכרות והותיקות, אלא שבעוד שקופת גמל לעצמאים סגורה לתקופה של 15 שנים במוצרים ישנים ועד גיל פרישה בקופות חדשות, קרן ההשתלמות סגורה לתקופה של שש שנים בלבד. כאשר במצבים מסוימים ניתן לפדות אותה כבר לאחר 3 שנים. זוהי קרן שאליה מופרשים כספים, כאשר כספים אלו מושקעים בשוקי ההון במטרה להניב לחוסך תשואה נאה במועד פירעון הקרן, הייחודיות היא בתקופת החיסכון ובכך שקרנות אלו עדיין נהנות מהטבות מס.

היתרונות של קרנות השתלמות לעצמאים הינם גדולים מאד בהשוואה לאפיקי חיסכון אחרים במשק, במיוחד בתחום הטבות המס, עניין חשוב מאד לעצמאים. הבה נסקור מספר יתרונות מרכזיים:

- הטבות מס:** מדובר באפיק חיסכון המאפשר לעצמאי לקבל הטבות מס מהותיות, כך שלמעשה כספי החיסכון פטורים ממס בעת משיכתם ונחשבים כהוצאה מוכרת בעת הפקדתם. לעצמאים, זאת בשורה של ממש, מה גם שתקרת ההפקדות גדולה משמעותית בהשוואה לאפיקי חיסכון אחרים. הטבת המס מאפשרת להפחית את נטל המס השנתי בגין רווחים עסקיים.
- חיסכון לתקופה בינונית:** תקופת החיסכון של שש שנים מאפשרת לעצמאי לתכנן בטוחי זמן בינוניים את תזרימיו המזומנים שלו, את פיתוח העסק, את הרחבת העסק, או שיפוצו וכיוצא באלו. כספי קרן השתלמות שנפתחה יכולים לשמש לרכישת מכונות חדשות, לפתיחת סניף חדש וגם למימון רכב חדש או חופשה משפחתית ראויה.
- מאפשרת חיסכון חשוב ורווחי:** נטייתם של עצמאים שלא לדאוג לחיסכון האישי שלהם ידועה. כשכיר אתה מחויב להפריש כספים לפנסיה. קרן ההשתלמות "מאלצת" את העצמאי לחסוך סכומים ניכרים וגם לקבל הטבות מס נדיבות, עובדה שעליה הוא מברך בגיל פרישתו לגמלאות או במועד משיכת הכספים. תקופת החיסכון הקצרה יחסית מאפשרת גמישות וקבלת סכום כסף לא מבוטל לאחר 6 שנים, כאשר קרנות ההשתלמות נחשבות רווחיות מאוד כהשקעה.
- אין חובת הפרשה:** אצל עצמאים לא תמיד ההכנסה החודשית רציפה וקבועה, אלא ישנן תקופות קשות ולפעמים יש גם קושי בניזילות העסק. יתרון חשוב של קרן ההשתלמות הוא שהעצמאי אינו מחויב בהפרשות רציפות לקופה, שממשיכה להיות פעילה גם אם ההפקדות נפסקו.

- **אין חובת פירעון בגיל פרישה:** עצמאים אינם כבולים לגיל פרישה הקבוע בחוקי העבודה, לכן קרן השתלמות שלא מכוונת לגיל פרישה מתאימה להם מאד. הגמישות לאחר שש שנות חיסכון גדולה, העצמאי יכול להמשיך לחסוך בקרן וליהנות מהטבות המס גם לאחר שש שנות חיסכון וגם הרבה לאחר יציאתו לגמלאות. לעומת השכיר שמקבל בפרישתו את הכספים במסגרות זמן נוקשות בהרבה.

קרן השתלמות לעצמאים גמישה גם ביכולת הפדיון של כספים ויש מקרים שבהם כבר לאחר שלוש שנות חיסכון עשוי העצמאי לקבל את כספי החיסכון עם מלוא הטבות המס, במקרה למשל של סגירת העסק מחמת קשיים כלכליים, יציאה אמיתית להשתלמות או מסיבות בריאות. לכן אין ספק, כי היתרונות של קרנות השתלמות לעצמאים הופכים את הקרנות הללו לחיסכון משתלם מאוד וכדאי כלכלית.